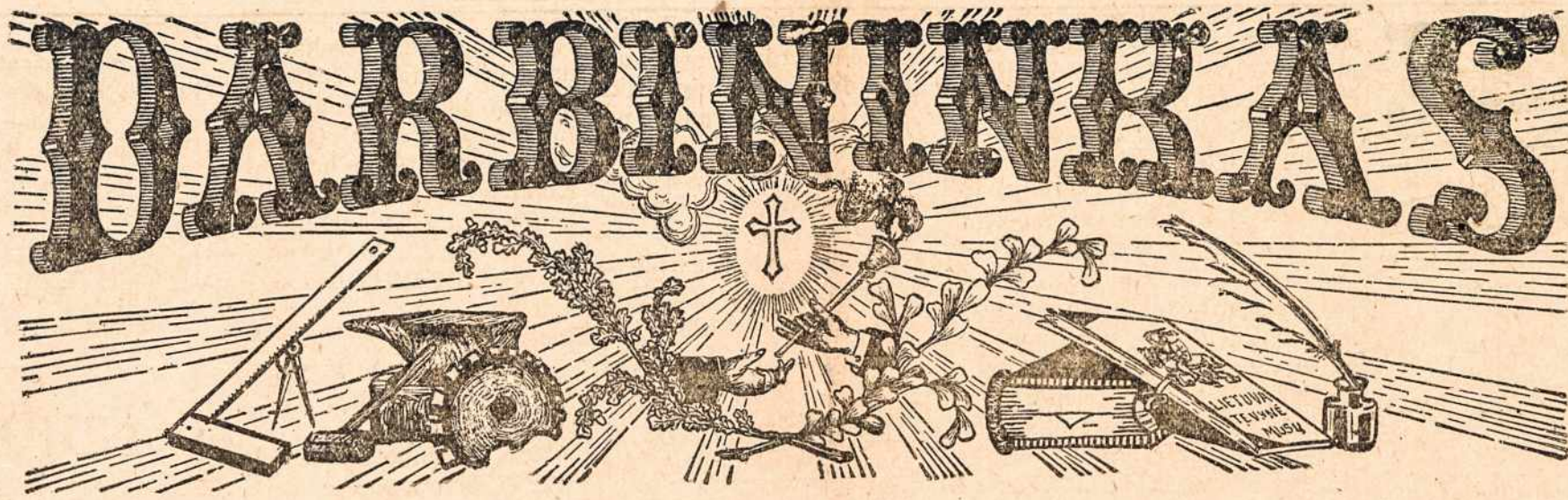

Pavieniais egz. Utarninko 3, Subatos 4c.

Tas, kurs neturi namų, te-
gu nepilėšia namų kity, bet te-
gu jis stropiai darbuojasi ir pa-
sistato sau, tokiuo būdu jis
pavyzdžiu užtikrins saugumą
savo namų, kuomet juos pa-
sistatys.

— Lincoln.

Metams \$3.00, pusmečiui \$1.50.

Kaip protas, taip ir paty-
rimas neleidžia mums tikėtis,
kad tautos dora bujotų ten,
kur tikybiniai principai atmes-
ti.

— Washington.

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 127 169

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., LAPKRIČIO (November) 18 d., 1916 m

Nebuvo kuo džiaugties.

Nesenai pasaulis išgirdo ži-
nią, jog Vokietijos ir Austri-
jos valdonai paskelbė Lenkijos
neprigulmybę — bet tik tos
Lenkijos, kuri priklausė ru-
sams. Nei kaizeris Pozna-
niaus, nei Austrijos cesorius
Galicijos prie Lenkijos nepri-
skyrė.

Jau rodos vien delto lenkų
tauta turėjo su nepasitikėjimu
pažiūrėti į tą dovaną. Juk
kaip kiekvienos gyvos tautos,
taip ir lenkų tautos buvo ir te-
bėra politiškai iškainijama —
laisva ir suvienyta Lenkija.
Antra vertus lengva buvo su-
prasti, kad ta dovana reika-
linga bus dar pripažinimo ir
kitų Europos valstijų, kad
tautų likimą nuspręs galutinai
ne vieni vokiečiai, bet visas
taikos kongresas po kare. Ga-
lima buvo atspėti ir intencij-
as vokiečių, kodėl jie tą ne-
prigulmybę paskelbė. Jie ją
paskelbė kaip tik tada, kada
talkinginkų kanuolėms pradėjo
pritrukti vokiškos mėsos ir
kraujo. Reikėjo naujų kariu-
omenės pulkų, bet tarptauti-
niai įstatymai draudžia imti
kariuomenės vyrus iš pamušų
šalių. Tad ir sumanė vokie-
čiai padaryti taip, kad lenkai
pats, nespiriami, pastatytų
jiems šimtus tikstančių švie-
žių kareivių. Ir nuostabus
dalykas. Lenkų tauta dar
syki parodė, kaip maža poli-
tiškos gudrybės ji turi. Len-
kija tą dovaną priėmė su en-
tuzijazmu. Lenkijos visi luo-
mai, jaunuomenė klykavo iš
džiaugsmo ir tautoje paplito o-
balsiai: "haida na moskala."

Galima suprasti ir iš dalies
pateisinti klaidą Lenkijos gy-
ventojų. Nuo pasaulio ats-
kirti, vokiečių galybė ir tvar-
ką visur aplink savę matyda-
mi, išdalies gal vokiečių prie
klaidos padarymo spaudžiami
— galėjo ir padaryti tą klaidą.
Bet kaip žiūrėti į Amerikos
lenkų pasielgimą. Jie čia ge-
riau, rodos, galėjo orientuo-
tis. Bet ir Amerikos lenkai
parodė tą pat stoka politiško
susipratimo. Jie lygiai džiau-
gsmingai, kad dabar esą vo-
kiečių kariuomenė gelėsianti
pasitraukti iš Lenkijos, o ma-
skolius plieksia jie, lenkai.
Jiems tartum ir negalvoj, kad
prieš rusų durtuvus negi galėtų
atsilaikyti neįprastai lenkų
kareiviai ir kad rusams į Len-
kiją sugrįžus prasidėtų bausis
kerštas ir bausis kraujo pralie-
jimas! Ir matome, kaip mūsų
kaimynai lenkai eina sauzdū-
bės keliu.

Labai galimas daiktas, kad
vokiečiai panorės ir Lietuvos
neprigulmybę paskelbti. Be
abejonės jų akį vilioja mūsų
stiprus jaunimas, kurio šiais
keliais metais, anot mūsų de-
legatų — tiek ir tiek priaugę.
Mat 1914, 1915 ir 1916 metais
niekas neėmė rekrūtų. Nebu-
vo nei emigracijos į Ameriką.

Tečiau mes galime tikėtis,
kad lietuvių tauta nesiduotų
taip lengvai suviloti ir nenu-
džingtu iš siulomų abejotinos
vertės dovanų.

Uosis.

Talkinginkų laimėjimai Balkanuose.

Rusijos fronte didis iš- armotų šaudymas.

Išplaukė Deutschland.

TALKININKAI JAU TIES MONASTIR.

Serbų, francūzų ir anglų jė-
gos Salonikų fronte pradėjo
gerai varytis pirmyn. Atstu-
mė teutonius ir bulgarus iki
Monastir, svarbiausio Serbi-
jos miesto.

Teutonams ir bulgarams pa-
vyko pastumti atgal tik po
krūvino mūšio. Ties krūvini
mūšiai ėjo palei Cerna upę. La-
biausia čia pasižymėjo serbai.
Jie darė atakas ir durtuvais iš-
mušė teonus ir bulgarus iš
pozičių.

Vokiečiai praneša, jog palei
Cerna upę teutonų ir bulgarų
jėgos pasitraukė iš anksto
prirėngtas pozicijas.

Serbai skelbia, jog pasiva-
rydami pirmyn jie užėmė so-
džius Chegel Baldenti, Negot-
chani, Jarashok, Gukri, Gorn,
Sredno, Don ir miestelį Kenal-
lį. Į nelaisvę patekė 500 vo-
kiečių ir bulgarų. Tuose mū-
šiuose francūzai veikė centre.
Anglai pasivarė pirmyn palei
Strumos upę.

Dabar talkinginkai randasi
už 4 mylių nuo Monastir.

RUMUNIJOS FRONTUOSE.

Vokiečiai skelbia, jog Do-
brudžoj buvo tik smulkūs žval-
gų susirėmimai. Transylvani-
jos Putna klonyje stiprios
rusų atakos pasibaigė nepasi-
sekimu. Oitūs tarpkalyje ru-
mū užpuolimai nepasiekė.
Rothenturn ir Szurduk tarp-
kalniuose teutonai pasivarė
pirmyn ir paėmė penkis oficie-
rius ir 1.200 kareivių nelais-
vėn.

Rusai skelbia, jog Dobru-
džoj von Mackenseno armija
traukiasi atgal ir traukdamosi
padeginėja sodžius.

VENGRAS SAKO TAIKA GALĖS ĮVYKTI ŠIĄ ZIEMĄ.

Po Vokietiją važinėjasi
vengrų grafas Apponyi, se-
niaus buvęs Vengrijos premie-
ru. Jisai sako, jog taika gali
įvykti šią žiemą. Jis sako,
kad dabar turi pasibaigti rei-
kalai Rumunijoj. Sako gir-
di, jei teutonams pavyks už-
kariauti Rumuniją, tai talki-
ninkai neparorėsia daugiau
kariauti.

PAVEDE BULGARIJAI.

Vokietijos ir Austro-Ven-
grijos valdžios sutiko pavesti
užkariautą nuo Rumunijos
Dobrudžą bulgarams. Bulga-
rijos valdžia ims ten visą val-
dymą į savo rankas.

DARBININKŲ KORPUSAS IŠ ČINŲ.

Anglijos karinė valdžia su-
taisė korpusą iš činų. Jie
Anglijos armijoj atlikinės vi-
sokius darbus — gabės daik-
tus, tarnaus liginėse ir tt.

ISPLAUKĖ SUBMARINAS.

Prekinis vokiečių subma-
rinas Deutschland pėnyčios na-
ktį 1:30 val. išplaukė iš New
Londono. Jis išsigabeno kro-
vinių už \$2.000.000. Daugiaus-
ia gumo, nikelio ir sidabro.
Paplaukęs apie tris mylias nuo
kranto, panėrė, nes už trijų
mylių nuo kranto priešininkas
jau būt galėjęs jį skandinti.

buvo šnekama, jog atplan-
kė didelis vokiečių submarinas
lydėti Deutschland.

Talkinginkų laivų tykojan-
čių Deutschland, arti Ame-
rikos pakrančių nesimatė.

DAŽNAI ATAKUOJA IS ORO.

Teutonai labai dažnai at-
akuoja Rumunijos miestus iš
padangių. Tą daro todėl, kad
įbauginti žmones ir puldinti jų
dvasiai. O rumunai neturi or-
laivių, kad veikti prieš teu-
tonų orlaivius. Ypač dažnai
teutonų orlaiviai laksto Bucha-
resto padangėse. Taiko bombas
ir į karaliaus rūmus.

VISU RUSIJOS FRONTU KRIOKIA ARMOTOS.

Rusijos pranešimas skelbia,
jog visu rytiniu frontu eina
artiljerijos mūšiai. Naručiu
ežero apeliokėse ir palei Stok-
hodo upę artiljerijos veikimas
nepaprastas. Palei Narajuk-
kų upę ir ties Lipnicadolka vo-
kiečiai darė smarkias atakas,
bet be pasisekimo.

Vokiečiai skelbia, jog ties
Dumhof ir pietų rytus nuo Ry-
gos rusai darė ataką, bet buvo
atmušti.

Užstojus žiemai rusai turbūt
bandys laužtis per teutonų
frontą.

FRANCUZŲ FRONTE.

Francūzai anglai paėmė ke-
letą pozicijų palei Anere upę
ir paėmė nelaisvėn 5.000 su-
viršum vokiečių. Šiaip jokių
žymesnių veikimų tame fronte
neatsitiko.

SAKO, JOG NEUŽSIMOKA.

Francijoj anglai nuolatai
užiminėja po keletą pozicijų.
Vokiečiai tą pripažįsta. Sako,
jog tas jiems nesmagu, bet
sako, jog tai jokio iš to nėra
pavojaus. Sako, jog anglai
teik tur pakloti žmonių, jog
tos pozicijos lieka be vertės.

Italijos laikraščiai pradeda
rašyti, jog Anglija užsimany-
dama būtinai sutriuškinti Vo-
kietiją, sutriuškins kartu ir
talkininkus. Rašo, jog tal-
kininkai besmaugdami Vokie-
tiją gali patys greičiau pasis-
maugti.

RUSIJA PROTESTUOJA.

Rusijos valdžia protestuoja
prieš Austriją ir Vokietiją už
paskelbimą Lenkijos neprigul-
mybės.

Degino Lietuva.

DEGINO LIETUVĄ.

Boston Evening Transcript
lapkričio 11 d. indėjo žinutę a-
pie vokiečių teriones Lietuvoje.
To laikraščio koresponden-
tas rašo:

"Birželio ir liepos mėnesiuose
užimtoje Lietuvoje sodžiai
užsidedinėjo ir dideliuose plo-
turiuose išdegė visi sodžiai. So-
diečiai tuoj suprato, jog so-
džiai buvo padegami, bet tik
vėliau tesuprato, jog tai buvo
vokiečių karinės valdžios dar-
bas. Kuomet vokiečiams reiki-
kalingoj vietoj išdegdavo so-
džiai, tai tuomet vokiečiai pa-
skubindavo ir nuduodavo lab-
darius. Iš Vokietijos atgaben-
davo statomąją medžiagą vi-
sokios rūšies ir duodavo sodie-
čiams ta išlyga, kad jie juos
statytūs tose vietose, kur val-
džia nurodys ir pagal tokių ple-
nų, kolį karinė valdžia nuro-
dys. To vaisiai aiškūs. Vi-
sur, kur tik sodžiai išdegė k-
la nauji sodžiai, bet ten, kur
vokiečiai nori. Tie lietuvių so-
džiai dabar yra tikros tvirtovės
ir kiekviena palengvintų
pasitraukimą vokiečių armijos.
Negali būti abejonės apie tai,
jog tie sodžiai pastatyti kari-
niams reikalams. Pavyzdžiui
namai palei vieškelius neturi
langų nuo viešelių pusių. Na-
mai taip sugrupuoti, jog iš jų
galima padaryti redutą."

Gal būt vokiečiai mato, jog
jiems reikės trauktis iš Lietu-
vos.

Mirė Sienkievičius

Garsus lenkų rašytojas Sien-
kievičius staiga mirė Šveica-
rijoj Vevey mieste. Jis buvo
74 metų amžiaus. Amerikonų
laikraščiai paminėdami apie jo
mirtį, pažymi, jog jis yra lie-
tuviškos kilmės.

Karei prasidėjus jis darba-
vosi nukentėjusiems del karės
lenkų komitete.

LYGIOS TEISĖS ŽYDAMS.

Varšavoje paskelbta impera-
toriškas dekretas, kuriuo Len-
kijos žydams suteikiama ly-
gios teisės su kitais gyventoi-
jais.

Veikė nuo senai.

Rusiškas laikraštis Rieč pra-
neša, jog jau rugsėjo mėne-
syj Varšavoje buvo daromi
milžiniški mitingai ir buvo iš-
nešamos Lenkijos neprigulmy-
bės rezoliucijos.

Pirmas viešas mitingas bu-
vo rugsėjo 3 d. Tame mitin-
gų kalbama apie skriaudas,
kokiais Rusija padarė Len-
kijai. Tame pat mitinge bu-
vo nutarta prašyti kaizerio
suteikti neprigulmybę Lenki-
jai. Paskui buvo atsirađė to-
kių, kurie buvo priešingi to-
kiam žingsniui ir tokie sušau-
kę mitingą apreiškė, jog vei-
kėjai už neprigulmybę nėra
išreiškėjai lenkų visuomenės
ir buvo išneštas protestas. Ta-
da veikėjai už neprigulmybę
susaukė antrą milžinišką mi-
tingą rugsėjo 17 d. ir jame iš-
nešė kontr-protestą.

Tad tie veikėjai už nepri-
gulmybę ir pasiekė to, jog
Vokietijos ir Austrijos valdo-
vai spalį 29 d. paskelbė Len-
kijos neprigulmybę.

Karė prieš darbininkus.

KAPITALISTAI RENGIASI KOVON.

Didieji kapitalistai pradėjo
rengtis smarkion kovon prieš
darbininkus. Išrodo, jog pra-
sidės negirdėta kova tarp ka-
pitalistų ir darbininkų.

Kapitalistai sutvėrė taip
vadinamą National Industrial
conference board. Prie to
prisidėjo kapitalistai su \$8-
000.000.000 kapitalo ir samdą
7.000.000 darbininkų. Tie ka-
pitalistai nutarė labiau tēmyti
įstatymų leidimui ir kad nebū-
tų išleidžiama įstatymų dar-
bininkų reikalų gynimui.

Kapitalistai sujudo ypač po-
to kad tapo perleistas kongre-
se įstatymas, pripažinantis
geležinkelių darbininkams 8
val. darbo dieną. Kapitalis-
tai dar labiau nusigando, kuom-
et milžiniškas darbininkų
kongresas Baltimorėj pritarė
tam įstatymui ir pasižadėjo jį
remti. Tai yra Amerikos
Darbo Federacija ir geležin-
kelių darbininkų brolijos eis
ranka rankon kovoje už 8 val.
darbo dieną.

RENGIASI Į KOVĄ.

Geležinkelių kompanijos la-
bai uoliai darbuojasi ir ne juo-
kais rengiasi kovoti prieš įve-
dimą 8 valandų darbo dienos.
Geležinkelių kompanijos sako,
jog kongreso perleistas 8 va-
landų įstatymas yra priešingas
konstitucijai. Todėl kompani-
jos rengiasi paduoti tą klaui-
simą į augščiausiąjį Suvienuytų
Valstijų teismą. Kai kurios
kompanijos jau padavė tą da-
lyką į teismą, kaip va: Chica-
go, Rock Island and Pacific,
Union Pacific ir Atchison, Po-
peka and Santa Fe. Dabar
jau visos Suvienuytose Valstijo-
se geležinkelių kompanijos
rengiasi tą pat padaryti.

Kompanijos stengiasi už-
traukti injunccion prieš 8 val.
darbo dieną.

NEBŪSIA GELEŽINKELIŲ STREIKO.

George Sines, vice - prez.
Brotherhood of Railroad
Trainmen, pasakė, jog nėra ge-
ležinkelių darbininkų streiko
pavojaus. Sakė, kad jei Su-
vienuytų Valstijų Augščiausiasis
tejsmas pripažįs, jog kongre-
se perleistas 8 val. darbo die-
nos įstatymas būtų priešingas
konstitucijai, tai darbininkai
su tuo sutiktų.

DARBININKAI STOVĖS UŽ SAVO.

Darbininkų delegatai Balti-
morėj labai sujudo dagirdė a-
pie kapitalistų organizavimosi.
Amerikos Darbo Federacijos
prez. Gompers pasakė, jog
kongresas turės tą reikalą ap-
svarstyti. Į darbininkų kon-
gresą pribus valdybos geležin-
kelių darbininkų brolių ir tar-
sis išvien apie kovą prieš ka-
pitalistus.

Kaikurie darbininkų vadai
nelabai pritaria įvedimui įsta-
tymo 8 val. darbo dienos. Nu-
rodinėja, jog reikia to išsiko-
voti per gerą darbininkų susi-
organizavimą.

MOTERYS VYRŲ VIETOSE.

Londono strytkarinose dir-
ba apie 8600 moterų kondukto-
rių ir motormanų vietose.

Del 8 val. darbo dienos.

GINA 8 VAL. DARBO DIENĄ.

Suvienuytų Valstijų geležin-
kelių kompanijos rengiasi ko-
voti prieš įvedimą geležinkelio
darbininkams 8 val. darbo die-
nos. Tai Justicijos Departa-
mentas rengiasi atsispirti prieš
tai ir tvirtina, jog įstatymas
8 val. darbo dienos nėra prie-
šingas konstitucijai.

GALI IŠTIKTI MILŽINIŠ- KAS STREIKAS.

Geležinkelių darbininkų
streikas visose Suv. Valstijose
gali ištikti.

Dabar New Yorke buvo su-
sirinkimas geležinkelių darbi-
ninkų ir kompanijų atstovų.
Tarėsi apie įvedimą aštuonių
valandų darbo dienos, tai yra
tarėse apie įgyvendinimą įsta-
tymo, kongrese perleisto rug-
sėjo mėnesyje, kuomet geležin-
kelių darbininkų streikas
jau buvo prirengtas. Dabar-
tinėj konferencijoj nesutai-
kinta. Kompanijos atstovas
Elisha Lee apreiškė, jog var-
gu antra konferencija bus su-
šaukta. O darbininkų unijos
atstovai apreiškė, jog bus
streikas, jei kompanijos at-
sisakys pildyti įstatymą.

PAKELĖ ALGAS.

Fall River, Mass. — Penkios
unijos buvo pareikalavę iš
kompanijų algų pakelimo.
Kompanijos pasiūlė 10 nouš.
viršaus. Unijos priėmė kom-
panijų pasiūlymą. Iš to pa-
sinaudos į 35.000 darbininkų.

LEIS MOTERIS DIRBTI ANT KARŲ.

Paryžiaus policijos viršini-
kas išleido pavėjimą priimti
moteris į vietą konduktorių ir
motormanų.

Čeverykai \$30

ČEVEYKAI LABAI PABRANGSIA.

Čeverykų ir odos pramon-
ininkai susirinkę Bostone So-
merset hotelyje kalbėjo apie
savo pramonę. Kalbėtojai sa-
kė, jog kainos ant čeverykų
labai kilis ir kareji pasibaigus
ypač pakils. Vyrų čeverykai
kainuosią iki \$30.00.

AMERIKA PROTESTUOJA.

Vokietijos valdžia sumanė
belgus gabenti Vokietijon ir
ten statyti juos prie darbo. Tas
esą prieš tarptautines teises.
Tai už tokių vokiečių pasielgi-
mą ir prez. Wilson pasiūs Vo-
kietijos valdžiai protestą.

Vokietijos valdžia sako, jog
Belgijoj nesą darbo, dang bel-
gų badauja, tai tokius bedar-
bius gabenantį Vokietijon ir
statanti prie darbo. O Vokie-
tijoj darbu esą tiek ir tiek.

KAIP SIUSTI LIETUVIŲ DIENOJE SURINKTUS PINIGUS.

Lietuvių Dienos vietiniai
komitetai siųsdami Raudona-
jam Kryžiui aukas būtinai tu-
ri pažymėti: "For suffering
Lithuania." Be to pažymėji-
mo Raudonasis Kryžius aukas
pasilaiko sau, manydamas, kad
ta auka jam skirta.

PASIUNTĖME VYSKUPUI.

Per Ispanijos ambasadą pa-
siuntėme į Kauną Žemaičių vy-
skupni P. Karevičiui Lietuvių
Darbininkų Kalendorių, Kata-
likų Spaudos Savaitės "Darbi-
ninko" numerį "Moteryų Dir-
vos" No. 1 ir laišką nuo Lie-
tuvių Darbininkų Sąjungos Li-
teratiškos komisijos.

SUJUNGĖ BEVIELIU TELEGRAFU.

Suvienuytos Vastijos ir Ja-
ponija tapo sujungtos bebieliu
telegrafu. Tai pirmiausia prez.
Wilson ir Japonijos imperato-
rius vienas antram pasiūs pa-
sveikinimus.

PASKOLINO ČINIJAI.

Chicagos Continental and
Commercial banka paskolino
Činijos valdžiai \$5.000.000.

PRIVERSTINAS KARINIS MŪSTRAS.

Nuo gruodžio 1 d. Brazili-
joj jeis į galę priverstinas ka-
rinis mūstras. Vyrų turės
lavintis vartoti ginklus. Bra-
zilija nesirengia ką nors už-
pulti, bet taisosi, kad galėtų
gintis, jei kas užpuls. Val-
džia tikisi, jog per ateinančių
dešimtmetį jau bus 1.000.000
išmuštruotų vyrų.

FORD BUS SEKRETORIUS.

Washington kalbama, jog
nors Wilson liko prezidentu,
tai jo kabinetas neliks po se-
novė. Keletas sekretorių (mi-
nisterių) bus permaintyti. Hen-
ry Ford garsusis Detroito pr-
monininkas automobilų išdir-
bėjas bisiąs komercijos sekre-
torium. Jis labai rėmė prez.
Wilsoną rinkimuose.

MENKAI UZDERĖJO.

Šiemet bulbės Airijoj men-
kai teuzderėjo. Perpus tiek
teuzderėjo, kaip pernai. Far-
meriams nuostolių už \$15.000.
000.

VAŽIUOJA ILSETIS.

Republikonų kandidatas į
prezidentus pralaimėjęs rinki-
mus dabar su šeimyna išvažia-
vo į Lakewood, N. J. ilsėtis.

Platinti ir remti katalikiš-
kus laikraščius yra kiekvieno
kataliko pareiga.

Jau išėjo iš Spaudos
Lietuvių Darbininkų
"Kalendorius"
1917 m.
Kaina tik 25 centai.

DARBININKAS

Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina: Metams tris kartus savaitėje \$3.00 Pusmečiai " " " \$1.50

Subskripcijos kainos: Metams tris kartus savaitėje \$4.00 Pusmečiai " " " \$2.25

Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates: Yearly \$3.00 6 months \$1.50

Foreign countries: Yearly \$4.00 6 months \$2.25

Advertising rates on application Address all communications to

DARBININKAS, 742 W. Broadway, So. Boston, Mass.

742 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Spaudos savaitę baigiant.

Štai baigiame Spaudos Savaitę. Pasibaigia ji nedėlioje lapkričio 19 d. Buvo pradėtas didžiai svarbus darbas, prie kurio mes lietuviai katalikai nebuvome įpratę. Todel tai kai kame buvo trukumų, nepasisekimų. Taip esti visokiame naujame darbe. Nepasisekimai dažnai mažina energiją, atima norą toliau veikti. Bet taip dedasi tik su silpnais.

Kliūtys, nepasisekimai, vienok, stipresniųjų nepabaigina, o tik paakstina prie smarkesnio veikimo.

Katalikiškos spaudos platinimas yra tai toks darbas, kurs privalo būti tęsiamas toliau. Katalikų Spaudos Savaitėje mes padarėme tik didesnes pastabas tame darbe. Kad ir labiausiai bus nusisekus šioji katalikų Spaudos Savaitė, tai visgi toli gražu nebus įtikintos plačiosios minios apie katalikiškos spaudos svarbą, nebus paskleista literatūra, laikraščiai taip plačiai, kad Amerikos lietuviai katalikai patapatų subrendę, susipratę lietuviai katalikai. Mes žinome gerai, jog ir po Katalikų Spaudos Savaitės tiks grinti, kur pasilik dar kryžius ir "Sakės-Kardas." Atsimindami tai, neprivalome nuleisti rankų, neprivalome likviduoti katalikų spaudos platinimo darbą.

Šiame "Darb." numeryje skaitytojas ras korespondenciją iš Newark, N. J., kur Katalikų Spaudos komisija persiorganizuoja ir daro plenus tolimiesnio veikimo. Neabejojame, jog veiklus newarkiečiai tinkamai persiorganizuos, praneš apie savo veikimo plenus ir bus pavyzdžiu kitoms kolonijoms. Labai pagaiduojama, kad ir kitose kolonijose Katalikų Spaudos komisijos neužmestų spaudos platinimo darbą. Reikia turėti spaudos platintojų ratelius ir kiekvieną progą išnaudoti katalikiškos spaudos platinimui. Susirinkimai, pramogos, vakarai yra tai vis geros progos knygelių parduvinėjimui. Atėjo šaltesni orai, žmonės daugiau laisvą namuose sėdi, turi laiko pasiskaityti ir spaudos platintojams einant per stubas nesunku užtikti žmonių namie.

Kaip šioji Katalikų Spaudos Savaitė nusisekė, tai trukstant žinių iš įvairių kolonijų dar perankšti daryti išvadas. Bet iš to kaip uoliai veikė kaikiuriose kolonijose komisijos, tai galime spėti, jog Spaudos Savaitės veiksiai pasidžiaugsime. Iš artimesnių kolonijų jau turime žinių. Šauniai pavyko Worcesteryje. Nedėlioje lapkričio 12 d. buvo didžiulis prakalbos, žmonių buvo didžios

minios. Knygų parduota ir laikraščių užrašyta bent už \$100. Norwoode ir-gi pusėtinai pasisekė. Į Spaudos Savaitės surengtas prakalbas daugybės žmonių lankėsi ir veik kiekvienas po šį tą pirkosi. Daugiausia pirkosi Liet. Darb. Kalendoriaus.

Lietuvoje visos srovės veikia išvien.

Bendrojo darbo klausimą karė užklupo neišrišta, dar tik svarstymo stadijoje. Karė, krašto nelaimės, mišnių sąsara ir kančios į daugelį dalykų kaip ir naujos šviesos žerė gerą gniužulį — kas pirmiau buvo nesuprantama, neaišku pasidarė aišku ir suprantama. Taip buvo ir su bendrojo darbo klausimu. Lig tik prasidėjo karė, tuojau buvo suprasta jo reikalingumas, bet dar ilgokai nebuvo galima prie jo prieiti. Buvę reikalinga, kad ne vien tik iš tolo būtų girdėti ar motų griausmai ir nelaimingųjų šauksmai, bet kad visos karės baisybės sugrūti ant visos šalies — tada jau buvo ne tik suprasta, kad bendras darbas yra galimas ir reikalingas, bet ir imta jis tikrai bendrai dirbti.

Pernai vasarą karės audra perėjo per visą Lietuvą, didelę tautos dalį išbloškusi už jos sienų. Tautos branduolys pasiliko Lietuvoje, pasiryžęs kęsti visas nelaimes ir gaivinti šalį. Tas tai banduolys pirmas ne tik suprato, bet matytė pamatė, kad yra, ir daug yra, tokių reikalų, kuriuos galima bendrai dirbti. Ir omė jis bendrai dirbti.

"Lietuvių Balse" esame paskelbę jau nemaža laiškų iš Lietuvos, rašytų įvairių srovės žmonių. Ir visi jie — ir A. Janulaitis, ir Šaulys, ir Antanas — visi sako: "Lietuvoje srovės subėgo arba baigia bėgti vienon vagon." Ir matome Lietuvoje be barnių darbuojantis kartu ir Lietuvių Draugijoje del karės nukentėjusiems šelpiti, ir gimnazijoje, ir kitose mokyklose, ir visose kitose visuomenės darbo srityse, kurios tik gali viešai apsisireikšti. Ir darbuojasi ten greta kairiojo visuomeninko — liaudininkas demokratas, greta demokrato — kunigas.

Amerikoje štai neseniai įvyko visų srovių suvažiavimas, kuriame taip pat prieita prie šios tokios vienybės. Ten buvo tartasi, kad visos srovės susidėtų tik vienam tiksliam darbui — lietuvių dienai suorganizuoti. Tam darbi pasibaigus, srovės vėl pasilieka kiekviena sau. Tiesa, ir tam vienam darbi ten tegalėjo sudiršti ne visos srovės, o tik

Socialistai su A. Bulota ten atsikilo. Bet ir tai jau didelis žingsnis pirmyn, ir tai jau svarbu, kad galų gale galėjo susitarti dvi didžiausios Amerikos lietuvių srovės. Juk jau ne pirmą kartą buvo tariamasi, ir lig šiol vis negar davė prieiti prie rezultato. Tad jau ir Amerikos lietuvių visuomenė (didelė jos didžiūma), gal daugiausiai individuoti ir mažiausiai linkusi bendram darbui, patyrė karės mokyklą ir suprato, jog esama tokių tautos reikalų ir darbų, kurie galima ir reikia bendrai dirbti.

Tauta, jeigu ji yra tikrai tauta, ir ramiu evoliucijos keliu bėdama, būtų prijusi prie tokių pat rezultatų. Karė tik tą eimą žymiai pagreitino. Tauta yra tokia bendra socialinė sąvoka, kurioje yra ir bendrųjų tautos reikalų prasme. Jei būtų ne taip, o kitaip tauta būtų tuščias žodis.

Deja, yra žmonių, kurie nekenčia, kad tas tautos reikalų bendrybės numanymas lietuviuose kas kart vis daugiau įsigali. Tie žmonės — tai "Naujosios Lietuvos" šulai ir šalininkai. Nedaug jų yra, bet jie atkaklūs. Jie pasiryžo visur ardyti tautos vienybę ir ardo ją atsipykę. Nesitenkindami ištremtais Rusijoje, jie išsiuntė vieną iš žymiausių savo šulų A. Bulotą į Ameriką, pridėję priedams dar Zemaite-Zimantiene (apie Bulotienę čia ne nekalbama), kad jie ten neduotų lietuviams susitarti šiuo ypatingai svarbiu tautai momentu, priešingai, kad, kurstydami vienus prieš kitus, terštų ir juodintų ir Rusijoje ištremtųjų, ir Lietuvoje pasilikusiųjų darbus. Ką A. Bulota padaro Amerikoje, tai apbrojuoja pasilikusiųs čia štabas prie "Naujosios Lietuvos," ko Bulota, toli išvažiuavęs neatspėja, tai pataria štabas, ko štabas nenužūri, tai išpėja Bulota. Tikras darbo solidarumas — juodinti, teršti, niekinti ir griauti, kas daroma ir padaryta, bet ne jų. Jeigu kartais pasigirsta balsas apie pozityves darbo solidarumą, apie reikalą ir pareigą vienytis tautos darbui, anas štabas stengiasi sudiskredituoti pasigirdusį balsą. Taip buvo daroma su A. Janulajūo laišku Amerikos lietuviams. Kada ima tų balsų skambėti daugiau ir iš įvairių srovių, jie, nebegalėdami užgindyti srovių vienybės fakto Lietuvoje, stengiasi bent apie tai nekalbėti ir nutylėti. Štai "N. Liet." cituodama J. Šaulio laišką, praleidžia tą vietą, kur kalbama apie visų bendrą darbą Lietuvoje; pagaliaus paskutiniame numeryje (40-me), cituodama svarbiausias Antano laiškų vietas iš "L. B." No. 72, nutyli kaip tik šiuos žodžius: "Visos mūsų srovės baigia bėgti vienon vagon. Kitaip negalima." Tai "N. L." nesvarbu. Jiems kur kas svarbiaus tuo pradėm, kad su tautininkais, liberalais ir klerikalais negalima dėtis, kad tai darbo žmonių siurblys ir tt.

Ta kuopa žmonių tai ne tautos darbininkai, bet tautos darbo ardytojai. Jiems tautos reikalai nerūpi. Tai jau buta nuo išrodyta "Lietuvių Balse" ne kartą ir dabar duotais faktais patvirtinta. Jiems nerūpi ir darbo žmonių, liaudies reikalai, nors tuo jie taip labai mėgsta girties. Jie tik tai nuduoda, nes nuduoti reikia ir reikia mokėti nuduoti. Kitaip visi tuojau pamatytų tikruosius jų tikslus ir visi tuojau nuo jų atsi-traktų. Mes jau išpėjome "Liet. Bal." darbo žmones, kad nepasiduotų jų meškerei, ir parodėme tikrąjį tos kuopos žmonių plauką. Tai, žinoma, jiems be galo nepatiko. Jie ir toliau dumia savo skaitytajams akis, kad mes esą galim tikrai yra didžiųjų ir galiųjų gynėjai, ar jie, ar mes, apie tai "Liet. Balse" dar pakalbėsime. Tikimės, jog net dengiamiesi iškilniais demokraty-bės obalsiai ir stengiamiesi sau

vieniems juos susimopolizuoti, ne daug kam begali apdumti akis, o ilgainiai, tikimės, ir visai nebegalės, nes ateis laikas, kada ir liaudies supras, kame tikrieji jos draugai, ir nusikratys tais visuomenės darbo ardytojais. Palsaldintas chameleonų liežuvis bus visiems žinomas. ("Lietuvių Balsas")

Žinios iš Lietuvos.

"V. L." redaktorius, P. Norkus gavo nuo p. J. Augštuolio, iš Stockholmo sekančio turinio laišką:

"Tik ką gavau labai nesmagias ir liūdnas žinias iš Lietuvos ir Vokietijos. Pirmiausiai: garsus veikėjas ir dramaturgas Lansbergis mirė. Augustinas Janulaitis ir Vileišis vokiečių pasodinti į kalėjimą, už ką, ir ant kurio laiko — nežinau. Smetona vardan Komiteto prašom pinigų. Mes išsiuntė iš mūsų kasos paskutinius 4.000 vokiškų markių.

Lenkai su mumis nedaliai elgiasi. P. Leonas buvo Stockholme, kad induoti užtikrintam žmogui 100,000 rb. nuvežti Vilniun, nes taip norėjo ir reikalavo pirmsėdis Didkunigaikštės Tatjanos komitetas ir kartu su pinigais atsiuntė savo pagelbininką. Smetona negalėjo atvažiuoti Stockholman, todėl sulgy noro tų, iš kur pinigai gaunami, tie 100,000 buvo intekti atskirame pakete ingalotiniam-kunigaikščio Liubomirskio, kuris atvažiuo iš Varšavos, kad nuvežti lenkams skirtus iš to pat komiteto 300,000 rub. Pats paketas su 100,000 buvo induotas su prašymu nuvežti Vilniun ir induoti Smetonai, ar Vileišienei; ant paketo buvo užrašyti ir jų vardai. Neseniai gi gavau žinią nuo p. Smetonos, kad pinigai Vilniuje negauti. Mušiam telegramą Petrogradan, kad per hispanų pasiuntinys pasirūpintų. Šiandien gi gavau žinią iš Smetonos, kad gavo 10,000 rub., o kur kiti pinigai dingo? — nežino."

Paligai Tautos Fondo platų veikimą trukdė nežinojimas kaip siųsti pinigus. Persiunčiant didelės sumas reikia laiktis didelės atsargos. Dabar-gi nekurie neaiškumai paaiškėjo ir lapkričio 10 d. Tautos Fondas išsiuntė \$5,000.00 per kun. Dzimidavičių į Šveicariją ir \$10,000.00 per Stockholmo komitetą — Lietuvon. Iki lapkričio 10d., 1916 m., į Tautos Fondą įplaukė \$60,172.38. Išleista \$54,132.25. Iš de liko tik \$6,040.13. Kada dar kiek įplauks aukų, Tautos Fondas vėl pasiųs į Lietuvą. Tad aukaukime, rinkime aukas ir siųskime į nelaimingą ašarų ir kraujo šalį — Lietuvą.

IS LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS PLETOJIMOSI.

Nuo Brooklyno Seimo, 28-29 rugsėjo, Bendrovė ingijo sekančios naujus narius:

- Kun. N. J. Petkus, \$1,000.00
- V. K. Račkuskas, New York, N. Y. 100.00
- Pranas Kybortas, Chicago, Ill. 100.00
- Petras Kazlauskas, Brockton, Mass. 100.00
- Jokubas Trečiokas, Waterbury, Conn. 50.00
- A. P. Osteika, Waterbury, Conn. 100.00
- Silvestras Zdanis, Waterbury, Conn. 100.00
- Juozas Brankis, Rochester, N. Y. 50.00
- A. B. Strimaitis, New York, N. Y. 100.00
- Kun. J. Dobužinskas, Newark, N. J. 100.00
- Kun. J. Valaitis, Girardville, Pa. 100.00
- Stasys Šimkus, Shenandoah, Pa. 100.00
- A. F. Brediekas, Shenandoah, Pa. 200.00
- L. M. Kazunas, Shenandoah, Pa. 200.00
- Kun. P. Gudaitis, Tamaqua, Pa. 1,000.00
- Labu \$3,400.00
- Atminus, jog sistematiškas darbas dar nepradėtas ir jog naujų narių užsirašymai, pasiekusi kone pus-ketvirto tūkstančio dolerių vien mėnesio bėgyje, — įplaukė ir Bendrovė už jaučiam, ir kokį užsitikėjimą prie Bendrovės parodė mūsų žymūs žmonės.

Iš Bendrovės advokato sužinota, jog valdiškas čarteris bus išgautas poros savaitių bėgyje. Iždininko kaucija (bondas), \$5,000.00, netrukus bus Surety Kompanijos užstatyta. Aplikacija jau padaryta. Bendrovės adresas tuo tarpu randa-si po 2810 Richmond st. Philadelphia, Pa.

Lietuvos Atbudavojimo Bendrovės Organizatyvis Komitetas.

Romanas Karuža, Pirm. Kun. J. Ambotas, vice-pirm., J. O. Šivrydas, Susin. Rašt., J. B. Valukonis, Fin. Rašt. Kun. V. Matulaitis, Ižd., Kun. F. Kemėšis, Iždo glob., Dr. J. Šliupas, Iždo glob. M. Bush, Dr. A. Bacevičius, A. J. Staknevičius, J. S. Vasilauskas,

RAIKŠČIŲ IR TAGSŲ PRANEŠIMAS VISIEMS VIETŲ KOMITETAMS.

28 d. spalio, 1916, dirbtuvė "W. J. Anderson and Co.", kurioje buvo užsakyti raikščiai ir tagasai Lietuvių Dienai, užtikrinoma mane, jog visi siuntiniai (išskyrus tik keletą vietų, kur Liet. Diena buvo nukelta ant 4 ir 11 dd. lapkričio) išsiųsti 28 d. spalio. Tuo remdamas, tuojau išsiuntinėjam (daugeliui Special. Delive-ry) pranešimus, kad raikščiai ir tagasai išsiųsta.

30 ir 31 d. spalio pradėjo plaukti telegramai iš artimųjų vietų, su reikalavimais siuntinių. Tas abi dienas dirbau dirbtuvėje pats, kur pertikrinėjau siuntinius, suligindamas ekspresų kvitas su mūsų paduotais adresais. Kadangi daugelis siuntinių buvo išsiųsta per krasą, tad jų nebuvo galima jokiū būdu susekti. Sulig siuntinių išsiųstų ekspresu ir kurių siuntėjai negavo, kaip pranešė telegramomis, tegalėjau remtis dirbtuvės informacijomis, nes ekspresų kompanijos jokiū informacijų trečiajai ypatai neišduoda; informacijos duodama tik tai siuntėjui, arba adresantui, t. y. tam, kam siuntinys siųsta. Akyvaizdus tokio dalyko stovio siuntinių kontrolė buvo begalo apsinkinta ir ne viename atsitikime teisiog nebuvo galima susiekti, ar siuntinys išekspedijuota, ar ne.

Pagaliaus, pasirodė, kad atėjus Lietuvių Dienai, daugelyje artimesniųjų vietų Penna., N. Y. ir N. J. valstijose nagauta raikščiai. Remianties tuom, sulaiykta firmai išmokėjimas suderėtos už darbą sumos (suderėta po \$4.50 už 1,000 raikščių ir po 62c. už 1,000 tagų), kol neturėsime ant rankų visų žinių ir tagų to, po kiek raikščių ir tagų ir ar į laiką gavo vietų komitetai. Už tuos daigtus, kurių visai neišekspedijuota, arba kurie pasiūta per vėlai, dirbtuvei nebus užmokėta. Todel tad, kad tikrai susekus ar į laiką gauta siuntiniai ir po kiek tagų ir raikščių gauta, 6 d. lapkričio išsiuntinėjam (su Centro pritarimu) visiems vietų komitetas paklausimus. Šiuo meldžiu, kad komitetai kuoveikiausiai išpildytų pridėtus prie paklausimų korteles ir grąžintų man.

Sulig kaikiurių vietų, kurios negavo raikščių ir tagų į laiką, kalta yra krasa ir ekspresas. Taip, krasa sugrąžino siuntinius siųstus į Fall River ir į Duquesne, nors abiejų adresai buvo užrašyti pagal prisiųstus man adresu laktus; siuntiniams sugrūžus 2 d. lapkričio ir negavus jokios iš tų vietų žinios, nieko su jais ir nebedaryta. Sugrąžinta siuntinys iš Mishewaka — rengėjai, negalėdami gauti svetimtųjų pagelbos, atsisakė rengti L. Dieną. Ekspreso kompanija, priemusi siuntinį į Wilkes Barre, Pa., neišsiuntė jo ir apie tai jokios žinios negauta pirm. 1 d. lapkričio. Taip pat neišsiūsta siuntinių ir kaikiurioms vietoms, kur L. Diena buvo perkelta ant 4 d. Lapkričio, pavyzd. Lawrence, Mass., Schenectady, N. Y. Gavęs žinią apie tai 3 d. lapkričio, į Schenectady nuvežiau pats (500 raikščių ir 15,000 tagų; iš šio siuntinio iš Schenectady pasiūsta dalis į Albany, N. Y., ir Troy, N. J.) į Lawrence, Mass. nuvežė "Tevynės" darbininkas p. P. Bajoras.

Abelnai imant raikščių ir tagų ekspedicija pridarė C. Komitetui, daugeliui vietų komitetui ir man asmeniškai bereikalingo darbo, ekspresų ir nesmagumų. Daugiausiai kaltos yra aplinkybės, t. y. trumpumas laiko, netikėtas pareikalavimas, tagų dukart tiek, kiek užsakyta, nesąžiningumas dirbtuvės ir t.p.; ti-

Tautos Fondo reikalai.

TAUTOS FONDO PULSAS.

Per paskutines 3 savaites labai mažai aukų į Tautos Fondą įplaukė. Iš to nėr ko stebėtis, nei nusiminti, nes taip ir turėjo būti. Mat visi Tautos Fondo veikėjai ir skyriniai pasinėrė "Lietuvių Dienos" reikaluosna. Ir lai būna pagarbta Tautos Fondo skyriniam, kad jie darbavosi sykiu su kitais lietuviais. Užtai ir "Lietuvių Diena" nusisekė.

Praėjus "Lietuvių Dienai" ir vėl skyrių veikimas įeis į tikras vėzes. "Lietuvių Dienos" darbai neuvalinsia prakilnių tautos darbininkų, bet paskatina juos dirbti ir toliau didį darbą. Tad Tautos Fondo skyriai dar uoliau turi kibiti darban, dar labiau pasišvęsti, kad nors kiek sumažina-mus mūsų brolių vargą ir kančias.

Tad nei valandėlei neduokime savo sąžinei nurimti, kol Lietuva nebus liuosa, laiminga ir neprigulminga! Taigi į darbą, o broliai!

Nuotikiai Centre.

Ilgai Tautos Fondo platų veikimą trukdė nežinojimas kaip siųsti pinigus. Persiunčiant didelės sumas reikia laiktis didelės atsargos. Dabar-gi nekurie neaiškumai paaiškėjo ir lapkričio 10 d. Tautos Fondas išsiuntė \$5,000.00 per kun. Dzimidavičių į Šveicariją ir \$10,000.00 per Stockholmo komitetą — Lietuvon. Iki lapkričio 10d., 1916 m., į Tautos Fondą įplaukė \$60,172.38. Išleista \$54,132.25. Iš de liko tik \$6,040.13. Kada dar kiek įplauks aukų, Tautos Fondas vėl pasiųs į Lietuvą. Tad aukaukime, rinkime aukas ir siųskime į nelaimingą ašarų ir kraujo šalį — Lietuvą.

Projektas.

Šeimynų blankos, kuriomis lygšiol nelabai pasekmingai rinkome aukas, jau išsi-baigė. Dabar centro sekretorius išdirba projektą, kaip toliau rinkus nuolatinės duokles pasibažėjusių mokėti iki karės pabaigai. Tautos Fondo valdybai patvirtinus, projektas bus atspauzdintas ir išsiuntinėtas visiems skyriams.

Svetimtaučių informavimas apie Lietuvą.

Neseniai Vokietijos kaizeris ir Austro-Vengrų imperatorius paskelbė Lenkijos neprigulmynę. Gi vokiečių valdžios laikraščiai "Kovnoer Zeitung," einas iš Kauno, rašo, kad ir Lietuva nebusianti užmiršta, kad ir jai bus duota laisvės. Tiems žodžiams mes galime tikėti ir netikėti, bet labai jau svarbu, kad Lietuvos klausimas keliamas aikštėn.

Tuom-tarpu lenkai vis dar savinas Lietuvą. Štai lapkričio 6 d., Chicagoje, lenkai savo manifestacijoje išnešė rezoliuciją, reikalaujančią sau Vilniaus, Gardino ir Minsko. Reiškia, vieni kalba apie Lietuvos laisvę, kiti-gi, dar vergais būdami, jau kala naujus mūsų brangiai Lietuvai pančius. Tad lai žino mūsų "broliai," kad Lietuva jau net perdaug privergavo, kad lietuviui nors savo Lietuvoje nori būti neprigulmingi. Mūsų prabochiai gryn mūsų tėvynės laisvę — ir mes pataikysime už tinkamo ginklo stverties.

Bet kas-gi mums daryti, kada vieni kalba už Lietuvos laisvę, kiti-gi žada jai jau naujus pančius. Mes turime protestuoti prieš kiekvieną pasi-

kesinimą pasisavinti Lietuvą, visticiek, ar tas pasikesinimas bus iš lenkų, ar vokiečių, ar rusų pasės. Bet vienų protestų čia neužtenka. Reikia daug tikro darbo. O darbas štai koks: — prieš kiekvieną lenkišką mokyklą Lietuvoje turi atsirasti lietuviška mokykla, kuri gelbėtų mūsų jaunutę gentkartę nuo ištautėjimo, mokintų lietuviškos Lietuvos piliečius. Prieš kiekvieną svetimtaučių prieglaudą turi būti lietuvių našlaičių prieglauda.

O kaip-gi tuos visus darbus mes įkunysime gyveniman? O per savo laikraščius ar kny-gutes svetimose kalbose turime šaukti prieš pasaulį, jog lietuviai reikalauja neprigulmingos Lietuvos ir nuo to reikalavimo niekad neatsisakys! Juk mokykla ar prieglauda pati per save neišdygs, kaip gry-nas po lietaus. O kad užėitų toks sniegas, kad pradėtų po visą pasaulį snygti knygo-mis ir laikraščiais apie neprigulmingą Lietuvą — nėra ko nei laukti. Bet mes turime pradėti snygti doleriais iš savo kišenių, o tada išdygs ir lietuviškos mokyklos ir prieglaudos ir Lietuva bus paliuosuta!

Šiomis dienomis teko pasikalbėti su vienu žymiu lietuvių visuomenės veikėju, kuris į Tautos Fondą lygšiol šaltai žiūrėjo, rodos, delto, kad T. F. skiria 20 nuoš. Lietuvos laisvės atgavimui. Bet perskaitęs žinias iš Vokietijos kur rado Lietuvai laisvės pažadėjimą, pasakė: "Šiandien pirmas dalykas — neprigulminga Lietuva. Ir jog jau net vokiečiai kalba apie Lietuvos paliuosavimą, tai reiškia, kad neprigulmynė galima gauti, tik visu smarkumu reikia dabar reikalauti, nes paskiau gali būti pervėlu. Reikia surinkti kuodangiausia pinigų politikos reikalams, ypač informavimui pasaulio apie Lietuvą."

Gal ne vienas, perskaitęs šį raštelį, tars: "Ką aš čia galiu padaryti? Ką čia gelbės vienas-kitas mano doleris .. O, ne. Kiekvienas doleris, net centas, gelbės. Ar atsimenate Lietuvos skruzdėles? Jų ir šimtas dolerio nepaneštų. O vienok jos kalnus supila. Ir tai delto, kad kiekviena skruzdė savą "visuomenę" arba "tėvynę" sąžiningai atiduoda prideramą duoklę. Padarykime ir mes, kaip daro skruzdės. Kiekvieną patrijotišką žodį paremame pinigų, o tada tai tikrai galėsime po karę sugrįžti į neprigulmingą Lietuvą. Ir jei Tamista esi patrijotas, tai imk pinigą iš kišenės, rašyk ant čekio Tautos Fondo iždininko vardą (B. Vaišnoras), ir siųsk Centro sekretoriui šiuo adresu: — 917 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

Tautos Fondo sekretorius, K. Pakštās.

AUKA TAUTOS FONDUI.

Emilija Plekavičienė iš Lewiston, Me. atsiuntė Tautos Fondui auką \$10.00.

PRAŠO AUKAUTI.

Garsusis lenkų pianistas Paderewski atsišaukė į prezidentą Wilsoną, kad tasai išleistų proklamaciją, kurioj būtų patariama Padėkonės dienoje aukoti nukentėjusiems del karės Europoje visose kariaujančiose valstybėse.

Yra viltis, jog prezidentas savo Padėkonės dienos proklamacijoje užsimis apie tai.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

SCRANTON, PA.

Sp. Savaitės prakalbos.

Lapkričio 12 d. buvo Spaudos Savaitės prakalbos mokyklos salėje. Pirmiausia pakalbėjo vietos klebonas gerb. kun. Kuras. Paskui gražiai sudainavo šv. Cecilijos choras. Po to buvo deklamacijos. Deklamacijas sekė graži, indomi prakalbos gerb. kun. J. Miliauskos. Kalbėjo apie spaudą. Laikė prakalbų išparduota daug knygelių ir daug laikraščių užrašyta. Tą dieną pat tiksliai vakaras buvo rengiamas lapkričio 16 d. S. Galinis.

BROOKLYN, N. Y.

Prakalbos.

Lapkričio 12 d. Apriškimo P. Šv. buvo prakalbos. Buvo pakviestas kun. Švagždis, kuris kalbėjo apie spaudą. Nurodinėjo apie gerą ir blogą spaudą. Gerbiamas kalbėtojas labai iškalbingai išrodinėjo apie tuos dalykus. Žmonėms labai patiko daili prakalba. Be prakalbos buvo ir deklamacijų.

Ten buvęs.

LAWRENCE, MASS.

Katalikai pradeda veikti.

Nedėlioje, lapkričio 12 d. čia įvyko nepaprastas atsitikimas. Siame miestelyje žmonės yra papratę girtuokliuoti ir svetimus dievus garbinti. Taigi nėra nei ko stebėtis, kad niekas nesirūpina geresniais užsiėmimais. Kaip po kitas kolonijas pradeda geresnioji dalis žmonių judėti ir veikti prieš tuos šviesos neprietaisius būtent, girtuoklystę, bedievybę ir nešvarių laikraščius, tai ir čia viršmėnėta diena susirinko burelis praklinių žmonių pobažnytinėje salėje ant Bradford st. tarties apie praplatinimą geros spaudos lietuvių tarpe.

Susirinkimą atidarė gerb. kun. Pr. Virmauskas, kuris pasakė kelis žodžius apie mokslo brangumą ir jo naudingumą perstatė Boston'o Kolegijos moksleivį Joną J. Ramanauską, kuris dabar lanko mūsų koloniją, kad praplatingerą literatūrą ir užsidirbtis sau ant mokslo.

Kalbėtojas aiškiai nurodinėjo reikalą remti katalikišką spaudą ir kokią naudą mes iš jos galime turėti. Nurodinėjo kokią blėdį žmogui padaro skaitymas nešvarių laikraščių. Jo kalba gana įvairi ir patiko visiems, kurie tik jos klausėsi. Ant galo kalbėtojas ragino prisidėti prie praplatinimo geros spaudos. Daugumas jo žodžių paklausė ir tapo sutverta Lietuvių Katalikų Spaudos Dr. jos kuopa iš 27 narių, kurie įmokėjo savo metinę duoklę po vieną dolerį. Tuojuojuo prakalbų buvo laikytas Sp. Dr. jos kuopos susirinkimas, kur likosi išrinkta valdyba ir plenas nustatytas del tolesnio veikimo. Nutarta laikyti susirinkimus kas ketvirta nedėlios vakarą.

Po to visi skirstėsi namuose džiaugdamies, kad ir Lawrence žmonės pradėjo judėti, sukities ir grįžti ant gero kelio. Maža Varguolė.

NEWARK, N. J.

Kada tai Newarkas buvo garsus savo korespondencijomis, ypač daugiausia rašydavo į "Darbininką." Bet dabar jau koks pusmetis ar daugiau praslinko, ir veltui vartys lapus "Darbininko," retai kada užtiksi tokia žinutė apie mūsų kolonijos veikimą. (Ir dabar iš Newarko daugiau korespondencijų, negu iš bile koki kito miesto. Red.). Gal kiek apsimąžino newarkiečių žinomas po apielinkės veiklumas, bet tai tik laikinai. Kad Newarko lietuvių katalikų gyvenimas neužmigo,

tai apie tai negal būt nei kalbos, bet taip sau pamažiau pradeda veikti, be abejo kad iš tykaus veikimo, vėl kils visokie nauji dalykai, bei senus, užmirštus, apleistus pradėsime judinti, tai ir vėl visi stebėsis newarkiečiais.

Kaip jau "Darb." skaitytojams žinoma, jau Kat. Spaudos Savaitę perleidome ir pagal mūsų nuomonę pusėtinai mums nusisekė.

Spaudos Savaitė vien tuomi neužsibaigė, bet po to laikytame susirinkime sumanyta sutverti tam tikrą ratelį Kat. Sp. platinimui, ir išrinktas komitetas išdirbimui plėnų minėto ratelio veikimui.

Nauja bažnyčia.

Jau pamatai jai iškasti, medžiaga vežama, ir jei orai tokie gražūs kaip dabar būbitų, tai apie pabaigą adventų ir bededame kampinį akmenį.

Lietuvių Diena praėjo; dir dome visi išvien, nors iš pradžių visai buvo socialistai atsiskę, ir pasiskubino kat. su tautin. užbėgti už akių, ir jie pirmi gavo iš miesto valdžios leidimą. Kada nuėjo ir kat. su taut. komitetas gauti leidimo, pasirodė, kad jau socialistai yra gavę leidimą, bet jie nabagai neturėjo nuo Centro jokių paliūdinimų ir buvo pašaukti atgal pas policijos viršininką, kuris ragino dirbti išvien visiems.

Tuomet socialistai pasidarė nuolaidesni, ir prieš pat Liet. Dieną susitaikė ant tų pačių išlygų, kaip ir bostoniečiai.

Liet. Diena praėjo, dirbo tiek, kuri srovė kiek jėgų turėjo, nors prisirengimas nebuvo visiškai gerai iš kalno sutvarkytas, ką galima prikišti ir pačiai Centro Valdybai, ypač kaslink raikščių ir cedelių.

Prie veikimo ypač buvo taikoma, kad ir iš socialistų įeiti kiek tik jie norėjo kaslink kontrolės; nors tarp katalikų su tautininkais nebuvo jokių varžytinių.

Viskas rodos bus gerai. Vakare prieš L. D. buvo sušauktas susirinkimas, kad išdalyt skardinukes ir paaiškint apie rinkimo būdą; štai vienas iš soc. kuopos pasiprašo balso. Gavo balsą, na ir pradėjo: "Gerbiamieji ir gerbiamosios! Pranešu, kad tą dieną po Liet. Dien. vakare bus prakalbos pas p. Plikaitį, ir prašau visus atsilankyti, nes ten išgirsit kiek pinigų bus surinkę."

Tokis pagarsinimas uždavė kokią tai neužsitikėjimo mintį tu liems ne soc. partijos veikėjams. Kas tai būtų? Iš pagarsinimų jau buvo žinoma, kad soc. rengia 2 d. lapkr. Raudonosios Spaudos Savaitę, o šis ponas kviesdamas publiką ant prakalbų, apie raudonosios sav. apvaikšiojimą anie šnipšt. Tuomi paakinti kat. ir taut. tėjimo kas toliaus bus.

Liet. Dien. vakare aukos pradėjo plaukti, vos spejo komitetas priiminėt, o kol suskaitė parneštas dėžutes, tai atėjo antra val. nakties.

Ryto metą veža pinigus į banką; čion jau pasirodo, kad soc. būtinai nori, kad iš jų pusės vieno parašas įeiti į banką. Tas buvo neparanku, nes susitaikant jie to nereikalavo, o ant susirinkimo neišrinktai ypatai visai nelegališka būtų priėmus parašą į banką. Tokiu būdu pinigai likos padėti vardu Lithuanian Relief Com. su parašais pirm. adv. J. Matulevičiaus ir ižd. kun. J. Dubužinskio.

Už tai dabar soc. kelia trukšmą ir šaukia: katalikai mus apvogė, mus apsuko! Čion niekas jų nesuko, nei nenorėjo sukti. Kada prisidėjo, reikėjo tik reikalauti, kad būtų vienas iš jų išrinktas į trustis, tai be abejonės ir būtų išrinkę; o kad dabar savo tarpe, kolei nebuvote prisidėję ir išrinkote, tai tas rinkimas jau visai be vertės lieka. Socialistai žino kiek pinigų surinkta ir kad tie pinigai nukatalikų gyvenimas neužmigo, eis ten kaip buvo sutarta, tai

trukšmas kelti visai be pamato.

Pinigų viso surinkta Newark, Harrisone, Broomfielde, Orange ir apielinkėje \$3.500.

Čia gal man užmesti už minėjimą visur socialistų, nes jie savo veikimą remia ant "Dr. jų Saryšio," bet kadangi Saryšis susideda vien iš atstovų socialistų ir viskas veikiama pagal socialistų nurodomus plenus, nežiūrint kas daugumos tų dr. jų narių manyta, tai manau neprasižengsiu pavadinęs juos socialistais.

Vijurkas.

AMSTERDAM, N. Y.

Liet. Dienos pasekmės.

Amsterdame del nepatogumo rinkimo aukų Lietuvių Dienoje, 1 Lapkričio, tapo perkelta ant 4-tos lapkričio.

Vietinis komitetas stropiai darbavosi, idant kodaugiausia aukų surinkus savo nuvargusiems viengenciams.

Pasišventimas komiteto ir Amsterdame lietuvių buvo didelis, nes ką komitetas sumanė čionykščiai lietuviui tuojuojuo atlikinėjo savo užduotį didvyriškai. Dviem savaitėms prieš aukų rinkimo dieną, kolekoriai vaikščiodami po stubas rinko dienos uždarbius. Žmonės aukavo gausiai.

Atėjus rinkimo dienai Amsterdamei nusiuotė talpą į Albany, N. Y. 80 rinkėjų, Schenectady, N. Y. 50 rinkėjų ir į Troy, N. Y. 50 rinkėjų, nes tenai lietuvių nedaug randasi. Rinkėjai į minėtus miestus važiavo savo lėšomis ir dirbo visą dieną rinkdami nuo praeivių aukas.

Likusieji Amsterdame, darbavosi išsijūose, nes dirva buvo prirengta pasidėkojant p. F. Veliškai, korespondentui ir vietinius amerikonių laikraščius. Jis pasistengė aprašyti lietuvių praeitį ir dabartinį bausį padėjimą. Aukų rinkimo dienoje 4-tą lapkr. surinkome \$1.383.70. Draugystės pirmiau buvo sudėję \$985.00, dienos uždarbiai, nuo dviejų vestuvių ir smulkios aukos sudarė \$777.73. Iš viso tai dienai sudėta bankon buvo \$3.146.43. Tai puiki auka tokiam mažam mieste kaip Amsterdam, N. Y.

Pasidėkojant mūs gerbiamam klebonui kun. J. Židanavičiui, draugaujant su p. J. Karužu, surinko pridėdamas savo auką \$50 sudarė \$307.00. Gerb. klebonas sumanė ir sutaisė tam tikras blankas, su kuriomis pats kun. J. Židanavičius kreipėsi ir turtingesnius amerikonus, nuo kurių gavo gausias aukas. Daug aukavo po \$25.00, po \$50.00 o vienas amerikonas net \$100.00.

Aukos dar vis plaukia. P pinigai greitai laiku bus pasiųsti Raudonamjam Kryžiui!

S. S.

CHICAGO, ILL.

Liet. Vyčių IV kp. vakaras.

Lapkričio 12 d. Liet. Vyčių IV kp. surengė vakarą. Buvo sulota vieno veiksmo komedija: "Geriausis vėliaus, negu niekad." Minėtas veikalas labai puikiai nusisekė ir publika buvo užganėdinta. Po perstatymo padeklemavo A. Benevičius Vaičaičio eiles, ir L. Vyčių IV kp. choras, vedamas p. J. Kudirkos sudainavo keleta dainelių, kurios publikai labai patiko. Užsibaigus programai prasidėjo žaislai ir šokiai. Taipgi turėta gėlių. Už gėles mergaitėms buvo skirtos dovanos. Išlaimėjo sekančios: M. Mikaitė — pirmą, K. Voltaitė — antra, S. Mankaitė — trečia. Visos trys panelės yra IV kp. Vytės.

Turiu da pažymėti, kad šitos kp. dramatiškas ratelis rengiasi suloti didelį veikalą: "Marija Magdalielė." Ir kaip man teko girdėti, tai nežilgo bus ir sulota.

A. Benediktas.

ALBANY, N. Y.

Vos tik prez. Wilsonas, paskyrė dieną aukas rinkti lietuviams, tai tuojuojuo ir mes Albaničiai sukrotome prie darbo. Po teisybei čia lietuvių mažai ir randasi maž-daug apie 50 šeimynų. Per tai tarp savųjų nedaug ir rinkėjų suorganizavome, antra kaip visur taip ir pas mus truksta žmonių apšviestiesnių, kurie galėtų ir tuos pačius išjudinti pertai ir tuos prakilnaus darbo nevisi prisidėję. Vieni darbavosi, antri vien tik tyčiojosi. Bet visgi prakilnesieji tėvynainiai ant nieko neatsižvelgę stojo prie darbo. Čia dar turiu pažymėti, jog puikiai darbavosi šie vyrai: p. St. Račkauskas, N. Kaklauskas, J. Miropolskis, D. Burba ir M. Švilpa. Kaip jau virš paminėjau, kad čia lietuvių mažai randasi, tad kvietėme lenkus. Taipgi Amsterdame lietuvių, kurie taip jau atsižymį gausiomis savo aukomis, buvo atvykę talkon. Albanin atvažiavo 83 aukų rinkėjai, ir tuomi mūs albaničiai labiau padražino stoti prie to prakilnaus darbo. Pertai suvienijus vietinius lietuvius ir lenkus taipgi Amsterdamei išstatė rinkėjų 152. Aukų surinkta \$1.09.79. Daugausia aukų surinko lietuvių p-lė Alesė Zutkiūtė, toliaus Varonika Uršūtė, Morta Salbert, Julijona Avižukė ir Veronika Bičkūtė, taipgi vienos rinkėjos dėžutėje suradome čekį \$25.00, tai auka gerb. kun. B. Mulevičiaus.

Iš Centro raikščių ir dežučių negavė patys pasigaminome, kas mums kaštavo \$15. Dabar pradėsi rinkti tarp lietuvių vienos dienos uždarbius. Kaip girdėjau ir dr. jos žada po kiek paaukuoti.

V. K. Rašt.

MERIDEN, CONN.

L. Dienos pasekmės.

Mes surinkome lapkr. 1 d. \$334.62, ir da nepasitūmė. Eina gėncai. Vieni sako, reikia siųsti per Washingtoną, D. C. Raudonajį Kryžių, antri sako reikia siųsti per Wilkes-Barre, Pa. Centralinį Komitetą.

A. J. B.

NEWARK, N. J.

Vietinė Liet. Darb. Sąjungos 14-ta kuopa rengia puikų šeimynišką vakarą su įvairiu programą, kuris bus nedėlios vakare 19 d. lapkričio. Pradės 7:00 val. po pietų. Įžanga porai \$1.00. Viečiai ypatai 50 centų. Užkandžiai ir nesvaiginami gėrimai bus veltui.

Programas minėto vakaro bus labai įvairus ir indomus užtai, kad dalyvaus atsižymėjusios ypatos. Ypatingai ponas M. Sadauskas, kuris atliks muzikališką dalį ant visokių instrumentų, taipogi skambins ir ant lietuviškų kanklių. Taigi ateinantį nedėdienį visi Newarko ir apielinkės gerbiamieji lietuvių ir lietuvių, katrie norit praleist vakarą linksmai ir padoriai kviečiame visus atsilankyti į Liet. Darbininkų Sąjungos 14-tos kuopos šeimynišką vakarą, svetainėn dr. jos šv. Jurgio, 180-2 New York ave.

Programas bus sekantis: Atidarymas vakaro, trumpa kalba.

1, Dainuos — vyrų choras, 2, Deklamacijos, 3, prakalba, 4, dainuos — kvartetas, 5, lietuviški profesionališki šokiai. 6, Užkandžiai ir savitarpiniai pasikalbėjimai. 7, pp. Sadauskai atliks muzikališką dalį ant visokių instrumentų, skambys ir ant lietuviškų kanklių. 8, Monologas. 9, Moterų kvartetas iš Vilkmėrgės parap. 10, Solo. 11, Šokiai, pasikalbėjimai ir t.t.

Vaisiai užkandžiams. Tikslas minėto vakaro yra ne del uždarbio, bet del artimesnio susipažinimo vieni su kitais, kad ateityje galėtumėm visi išvien veikti ir darbuotis naudai Liet. Darbininkų Sąjungos.

V. Yurkaitis.

E. ARLINGTON, VT.

Mūs miestelio lietuvių nesiliko nuo kitų kolonijų. Vargais negalais surengė Lietuvių Dieną — rinko aukas ne su dėžutėmis, bet su blankomis. Du rinkėjai apkalbėjo visą Arlingtoną ir East Arlingtoną nepalikdami nei vienos stubos nei įstaigų. P-nia Emilija Genienė surinko \$26.70, p. Feliksas Šlapelis sur. \$56.80, viso \$83.50; rinkėjai sakė labai pavargę.

Arlingtonietis.

ST. BONAVENTUR, N. Y.

Spalių 21 d. 7-ta L. R. K. M. Sus-mo kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą su programą. J. Miliauskas kalbėjo apie jaunomę: jos auklėjimą, priederystes ir įtekme į visuomenę. Ant programo turėjo būti keturi, bet kiti, būdami labai užimti, neprišėgė.

Po programo buvo kritika, šioki-toki inėsimai ir svarstymai. Tam užsibaigus išsikirstyta kas sau.

Po atidarymo mokyklos lietuvių mokslaivis daugiau nepribuvo; esame tik tie patys aštuoni, kurie pribuvome ant laiko. Lenkų šmet čia privaziavo dnygybė ant laiko ir dabar da atvažiuoja — iš viso jų dbar yra apie dvidešimtis šeši.

Vienas lietuvis buvo kviečiamas namon ant Lietuvių Dienos, kad parvažiuotų tenai pagelbėti pasidarbuoti tam svrbiame mūsų tautos momente.

Skirkas.

HAVERHILL, MASS.

Šv. Jurgio Lietuvių parapioj bus misijos nuo 11 lapkr. ligi 18 lapkr. š. m. Pradžia misijų 11 lapkr. 8 val. vėkare. Misijas laikys tėvas kun. Vincėitas Kulikauskas iš Chicago, Ill. Laikė misijų bus klausoma išpažinties, bus daugiau lietuvių kunigų; tai-gi visi lietuvių katalikai iš apielinkės yra kviečiami atsilankyti ant tų misijų.

Kun. S. Kučas, klebonas.

BROOKLYN, N. Y.

Lapkričio 5 d. buvo prakalbos svečių kun. J. Žilinsko ir p. M. Yčo. Pirmiausia kalbėjo kun. J. Žilinskas apie karės pasekmes.

Vėliaus buvo manyta, kad rodant karės paveikslus kalbės p. M. Yčas, bet ir tą įliuostuotą prakalbą atliko kun. J. Žilinskas.

Žmonės užganėdinti. Buvo 300 suviršum. O kad buvo įžanga po 25 centus, tai ir nukentėjusiems liko nemaža auka.

P. M.

ROCHESTER, N. Y.

Aukų Lietuvių Dienoje surinkta suvirš \$1.300.00. Aukos dar vis plaukia. S. Klimaitis, Raštininkas.

Tautos Fondo valdyba.

Firmininkas:

Kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

1-mas vice-pirm.:

Adv. A. A. Šlakis, 3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

2-ras vice-pirm.:

Kun. P. Serafinas, 2327 W. 23-rd Pl., Chicago, Ill.

Sekretorius:

K. Pakštas, 917 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

Išdininkas:

B. Vaišnoras, 1514 Carson St., S. S., Pittsburgh, Pa.

Iždo globėjai:

A. Nausiedienė, 917 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

Muzikos Mylėtojams Naujiena.

Brooklyn'an neseniai atvažiavo muzikas A. ALEKSANDRAVIČIUS, baigęs Varšavos muzikalę konservatoriją, ir atidarė

Lietuvių Muzikos Mokykla

Mokinama ant PIANO, SMUIKO, CHORO GIEDOJIMO ir VARGONININKAVIMO. Taipogi išguldoma TEORIJA, HARMONIJA, KONTRAPUNKTAS, INSTRUMENTACIJA ir MUZIKOS ISTORIJA.

Lekcijos prasidės 15 d. rugsėjo. Užsirašyti į bile kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vakarais nuo 8 d. rugsėjo. Kaina labai prieinama, o mokslus einančiam jaunimui nemaža nuolaida. Visiems, kurie norėtų pasimokyti muzikos, patariau imti lekcijas šioje lietuvių muzikos mokykloje.

Adresas:

A. ALEKSANDRAVIČIUS

Vedėjas

66 Conselyea Street.

Brooklyn, N. Y.

Labai indomi knygelė.

Tik ką išėjo iš spaudos Juozo Kudirkos knygėlė "Karės baisenybės Lietuvoje" (pragyventų valandų atsiminimai). Juozas Kudirka karės pradžioje buvo išvažiuojęs į Lietuvą, kur jį užtikto karės viesula. Tai-gi autoriumi savo akimis teko matyti tas karės baisenybes mūsų tėvynėje, kurias ir surašė viršminėtoje knygutėje. Čia mes rasime aprašymą, kaip prisidėjo karė, kaip varė žmones ant karės lauko dirbti visokių darbų važinėti su stauka, kaip keliavo pagėbėliai. Nestinga ir aprašymų apie sunaikintuos Lietuvos vietas, apie žiaurum kasokų ir vokiečių ir tt.

Minėtos knygelės autoriumi Juozui Kudirkai pasisekė sugrįžti Amerikon visai kitais keliais: būtent per Siberiją, Japoniją, San Francisco. Tai-gi knygutėje plačiai aprašyta ne tik karės baisenybės, bet ir jo tolyma įvairi kelionė. Kiekvienam skaitytojui patartina atyžiai perskaityti šią įdomią knygelę, kuri galės daug mums naujo papasakoti.

Knygelės sukrautos pas autorių Juozą Kudirką 12241 Emerald ave., Chicago, Ill. Taip-pat galima gauti "Draugo" redakcijoje 1800 W. 46-th str., Schicago, Ill. Knygelės kaina 20c.

NAUJA IR SENAI LAUKTA KNYGELĖ

POTERIAI,

apie atgailos sakramentą ir suplikacijos. 16 pusl. Išleido Petrapilyje LIET. CENTRALIS KOMITETAS. Su viršeliais.

Nauji poteriai, prisakymai, gryniausia kalba. Patvirtinti Jo Malonybės Vyskupo Karevičiaus. "Darbininkas" gavo leidimą iš Centralio Komiteto atsispausdinti šitą knygutę ir Amerikoje. Siomis dienomis jau išeina iš spaudos. Kaina 6 centai. Šimtais perkant — nuleidžiame didelius nuosimčius.

"Žvirblis"

Jau atskrido iš Forest City, Pa. į So. Bostoną ir tuojuojuo pradės čiauškėti.

Num. 11 jau rengiamas spaudon. Bus labai gyvas ir įvairus. Be juokingų pasakojimų ir čiauškalų bus taip-pat įvesta mokslo, literatūros ir dailės skyriai, kuriuose žvirblišku žvilgsniu bus nurodoma tų dalykų svarba.

"Žvirblis" čiauškalų megėjai nesnauskite! Kuogreičiausia užsisakykite "Žvirblį."

Kaina metams \$1.00.

Pavieniai numeriai 10c.

"Žvirblis" antrašas:

"ŽVIRBLIS"

242 W. Broadway,

So. Boston, Mass

Naujas "Darbininko" Leidinys

ŽYDU KARALIUS.

Drama keturiuose aktuose bei penkiuose paveiksluose Lietuvos vertė J. M. Širvintas. Kaina 30 centų.

Veikalas tinkamas perstatymams, ypatingai Velykų laike.

KNYGELĖ 64 PUSLAPIŲ.

Siųskite užsakymus tuojuojuo.

MISIJOS.

19 d. lapkričio š. m. Atholio lietuvių parapioje prasidės misijos ir tęsis 8 dienas. Misijas laikys tėvas kun. Kulikauskas. Bus taip-pat ir daugiau lietuvių kunigų. Delto užkviečiame visus lietuvius katalikus iš apielinkės atsilankyti ir pasinaudoti ta progą.

KUN. P. MEŠKAUSKAS, Atholio klebonas.

Vietinės žinios.

KILA.

So. Bostono Lietuvių Koo-peracijos laikytame susirinkime nutarta rengti balių su vakariene. Tas bus daroma ne tam, kad uždirbti, bet tam, kad supažindinti publiką su kooperacija. Diena dar nepaskirta, bus pranešta vėliau. Bavo užsiminta apie apmokėjimą šerininams nuošimčių. Tas palikta ant metinio susirinkimo. Prisirašė trys nauji nariai (arba šerūs papirko), tarp prisirašusių buvo ir kun. F. Kemėšis. Susirinkimas priėmė naujus narius delnų plojimu.

Toliaus krautuvės vedėjas paaiškino, kad bus galima daugiau daiktų nupiginti, ypač ant tų daiktų kurie yra reikalingiausi pragyvenimui.

Toliaus buvo išduota mėnesinis raportas, iš ko pasirodė, kad koop. biznis ir apivarta vis kyla.

K. Bronis.

NEGALIME SUTALPINTI.

Iš daugelio kolonijų buvo atsiųsta apie Lietuvos Dienoje veikimą ir buvo surašai aukotojų po kiek kas surinko.

Skaitytojams ir rinkėjams tų kolonijų būt buvę indomu ir malonu matyti laikraštje tokius surašus. Bet gaila, kad jų sutalpinti nebūt buvę galima. Perdag būt vietos užėmę. Todėl kito išėjimo nebuvo, kaip iš visų korespondencijų aukotojų surašus praleisti.

APIE BILLY SUNDAL.

Šiomis dienomis pradėjo savo misijas Bostone Billy Sunday. Jisai turi didelę išklymę į amerikonių plačiasias minias. Jam buvo patatytas tam tikras didžiulis tabernacle, kur jis savo misijas laiko.

Jo pamokslai tuo geri, jog jis be galo prieingas persiskirimams ir girtybei. Tai tuomi jis pasitarnauja visuomenės doros pakėlimui.

Savo pamoksluose daug kalba prieš persiskyrimus ir svajgalus.

ATVYKŠ MINTYTOJAS.

Grudžio 5 d. į Bostoną atvyks Indijos poetas ir mintytojas Tagose. Jisai kalbės Tremont Temple.

RASO, KAD LIKSIS NE-UTRALĖ.

Vokietijos laikraščiai stebisi, kad Wilson liko prezidentu. Tai rašo, jog Wilsonui liekant prezidentu Amerika išlaikysianti neutrals. Kiti vokietijos laikraščiai rašo, jog Vokietijos santikiai su Amerika liksią po senovei.

PER BISKĮ NELAIMEJO.

Prezidento rinkimo dienoje dviejose valstijose buvo balsuota ar moterims duoti balsavimo teisę. W. Virginijoj ta teisė labai didelė didžiama balsų buvo atnesta. O So. Dakotoj, tai tik per 3.000 balsų moterys negavo balsavimo teisės.

PALEIDO PRIE MIRŠTANČIOS PAČIOS.

Minneapolis, Minn. — Iš kalėjimo paleido Joseph Schmidtą, nes iš Seranton, Pa. nuo pačios gavo žinią, jog ji pagimdžiusi kudikį ir kovojanti su mirtim. Kalėjimo valdžia sutiko jį paleisti aplankyti pačią.

Paieškau giminių ir pažįstamų. Esu iš Kauno gub., Raseinių pav. Adresas: Jurgis Jankavičia Moskva Lagovnikai ul. dom No. 11 Lazaret obščestva električeskago osveščenijs.

Aš Marijona Šimonienė po tėvais Valečkaitė iš kaimo Zlobiškiu, Šimonių valsčiaus, Kauno gub., Vilkmergės pav. paieškau Petro Buziaus. Teiksitės atsiliepti jis pats arba kiti mano pažįstami. Antrašas: Marijona Šimonienė, Pubinsk, Jaroslavskoj gub. Spaskojka ulica, No. 15 Litovskomu komitetu.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ.

Knygų ir visokių religiškių daiktų.

Norėdami gauti katalogą prisųskite 10c. krastos ženklielis.

Ivairių maldaknygių, Eilių ir kitokių pasiskaitymų.

P. MIKALAUSKAS, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Mes Petras ir Vincas Uginčiai pabėgėliai iš Tėvynės Lietuvos nuo karės liepsnos, jau čielai metai kaip gyvename Sibiro mieste Nikolsk-Ussrijskij Priamurskaja Oblast (Puškinskaja ul. No. 61) Norime žinoti, kur gyvena mūsų brolis Amerikoje Izidorius Bajorinas iš Burgaičių sodžiaus, Viduoklės prap., Raseinių pav., Kauno gub. Tris metai kaip Bajorinas gyvena Amerikoje. Dabar mums reikalinga pagelba nes vokiečiam užėjus balandžio 9 d. 1915 m. prie akių viską atėmė ir mudu vargais negalais išsprukome po 2 nedėlių vargo, iš vokiečių rankų.

Paieškau savo pusbrolių Jurgio ir Petro Jakaičių. Kauno gub., Panevėžio pav., Ramygalės valsčiaus, Jutainėlių kaimo. Girdėjau, kad jis gyvena Bostone, Mass. Meldžiu atsiųskti pačių arba kas apie jus žino ant šio antrašo: Antanas Jakaitis, 23 Henchmen St., Worcester, Mass.

Paieškau Pranciškaus Juškevičiaus. Iš Lietuvos jisai paeina iš Kauno gub., Šiaulių apskr., Suokės parapijos. Amerikoje jis gyvenęs apie 6 metus — Lawrence, Mass. Jam sugrįžus į Tėvynę kilo karė. Metai atgal jis buvo Rusijoj. Kur jis dabar? Jis ar kiti, malonėkite man pranešti. Kun. Pranas A. Virmauskis, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Paieškau brolio Antano Kazlausko. Kybartų kaimo, Stavčių parapijos, Kauno gub. Apie 17 metų kaip Amerikoje. Girdėjau gyvena apie Chacago. Atsiliepkite: Juzė Kazlauskintė, 610 Columbia Ave., Baltimore, Md. (3 sykius)

Kareivis Vincas Miklavaitis iš kaimo Juškaičių, Aleksandravo valsčiaus, Raseinių pav., Kauno gub., ieškau brolio Antano Miklavaičio, giminių ir pažįstamų. Atsiųskite. Antrašas: Russia, Petrograd, Petrogradskaja Nobereznaja dom No. 30, kv. 1. V. Miklovaitis.

Paieškau švogerio Motiejaus Bernotavičiaus, Vilniaus gub., Trakų pav., Geidukonių kaimo, Pirmiaus gyvena Porth Amboy, N. J. dabar nežinau kur. Jis pats ar kas kitas praneškite šiuo adresu: M. Skendelis, 44 Mechanic St., Newton Upper Falls, Mass.

Paieškau Jono Daunio. Gyveno So. Bostone. 8 metai, kai nežinau, kur gyvena. Jo paties ar kitų jį žinančių meldžiu atsiųskti šiuo adresu: Jurgis Daunis, 64 New Orbistown, Bellshill, Scotland.

NORIU VIETOS prie bažnyčios už zakristiją. Sužinoti per "Darbininką." Galiau suteikti paliūdimus apie save nuo savo klebono.

Tėmykite ir sekite laikraščius ypatingai "Darbininką," kuriame daugiausia žinių iš karės lauko, iš Lietuvos ir apie Amerikos darbininkų padėjimą.

Paterson'o, N. J. ir apielinkių lietuviai galite nusipirkti pav. egz. arba užsirašyti ant metų po šiuo adresu: Antanas Alubickas, 62 Lafayette st., Paterson, N. J.

REIKALAUJU darbo prie fotografisto. Suprantu gerai studijos darbą. Norintieji gauti darbininko, kreipkitės šiuo adresu: B. Vaičiūnas, 129 Elm St., Lawrence, Mass.

REIKALINGAS su paliūdimais nuo savo klebono vargonininkas. Bet turi mokėti vesti chorą. Atsiųskite "Darbininko" Redakciją.

Paieškau giminių ir pažįstamų. Esu iš Vilniaus gub., Trakų pav., Daugių miestelio. Noriu pašelpo. Esu moksleivis. Antrašas: Bronis Vaitulevičius, Pokrovka ul. d. No. 10, kv. 4.

Eikite į didžiausius šokius

Rengia Lietuvių Labdarystės Draugija sekančiais subatų vakarais: Spalio-Oct. 28, Lapkričio 4, 11, 17 ir Grudžio 2 d. 1916. DALGHER EN HALL Kampas E ir Silver St., So. Boston, Mass. Šokiai prasidės nuo 7 val. vakaro ir trauksis iki 12 val. nakties. ĮZANGA: Vyrams 35 c., Moterims 25c.

HARKO SIUTAI

HARKO OVERKOTAI

Juozapas Zupkauskas.

PAKVIETIMAS

Šiuomi aš Juozas Zupkauskas užkvičiu savo tautiečius ir draugus atiti pamatyt mane, kuomet jums reikės Siuto, Overkoto, Aprėdalų ar Čeverykų. Aš pats jums visuomet patarnausiu koatsakančiansiai. Aš širdingai dėkavoju Jums už jūsų paramą praityj, kartu tikėdamas paramos ir atei-tyj.

MŪSŲ RUDENINIAI IR ŽIEMINIAI NAUJOS MADOS SIUTAI IR OVERKOTAI

Jau dabar gatavi didžiausiam įvairume materijų ir madų, kuriuos galima pirkti stebėtinai žemomis kainomis. Nelaukite iki praeis pusė dėvejamo sezono, bet ateikite dabar ir išsirkinkite sau Siutą ar Overkotą, nns dideliu įvairumė yra iš ko pasirinkti, ir dėvėkite juos, jų dėvejimo sezone.

Siutų ir Overkotų kainos nuo \$9.75 iki \$30.00 Mes taipgi užlaikome visą eilę vyrų papuošalų,

Skrybėlių ir Čeverykų. Čeverykų kainos nuo \$3.00 iki \$7.00.

Mes gvarantuojame, jeigu kuomi nors busite neužganėdinti, tai mes apmainysime arba sugrąžinsime pinigus.

S. H. HARRISON CO.

662-672 Washington St., Boston, Mass.

Akių Specialistas. Prirenka akinius. H. S. Stone, Oph. D., 399 BROADWAY.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare. 509 BROADWAY Cor. G. ST. SO. BOSTON, Tel. 502 S. B.

Tel. Main 2483 E. Boston 799-W George H. Shields Advokatas 811-812 Old South Building Boston, Mass.

Telephone So. Boston 605. ANTANAS ŠAPALIS meistras indeda telefonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorys tės darbus prideramai. KAINOS NEBRANGIOS. Ofisas Gyvenimas 315 W. Broadway, 133 Bowen St SO. BOSTON, MASS.

Savas Pas Savą Remkit Savuosius. Reikale kreipkitės pas viešųjų lietuvių isdirbeją šiuo dalykėlių: visokių ženklielių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikų, metalinių anameliuotų ir padengtų ce-... Išdirbu žarpas, veliavas, karūnas ir tam pana-... Pavestus man darbus atlieku prideramai kas tik sutarties ir užsakymus atlieku artistikiškai. Del prasinimo neteisinių informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom. M. A. NORKUNAS, 166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELO, MASS.

Lietuviška siuvėja.

M. M. ANDRIUSIUTE (Andrews)

Visokiems daiktams pa-brangus, tečiaus aš nieko nepabrangi-nau. Visokias Dreeses ir kitus rū-bus pasi-uvu ge-rai ir pi-giai iš gerų mater-ijų ir darbą gva-rantuoju. Reikale kreipkitės: 324 E St., kampas Broadway So. Boston, Mass.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTEIKA. Sutaissau receptus su didžiausia atida, nežūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos. Tel So. Boston 21014 ir 21013. daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o aš prisųsiu per expresą.

K. SIDLAUSKAS Aptiekorius ir Savininkas 226 Broadway, kampas C Street SOUTH BOSTON, MASS.

PIRMO KLESOS DANTISTAS. Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų. Visą darbą gvarantuojame. DR. W. T. REILLY 469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST. Valandos nuo 9 val. rytą iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. rytą iki 4 val. vakare.

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS. Vienatinė didžiausia lietuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čeverykų, robų, aukso ir deimantų. 52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS. Tel. Oxford 4900. J. P. TUINYLA,

LIETUVIŠKAS ADVOKATAS William F. J. Howard Lietuviška pavadė buvo Vincas F. J. Kavaliauskas 315 Broadway, So. Boston.

Dr. Ignocias Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indiano Un'versiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakara, nedėliomis: 11 rito-14 po piet.

Vienintėlis Bepartyviškas Laikraštis AMERIKOS LIETUVIS. Vienintėlis lietuviškas bepartiviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamylėsi. Kaina metams \$1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežiams. \$2.00 Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del... Rašyk Adresą toki "AMERIKOS LIETUVIS", 15 Millbury Street, Worcester, Mass. J. P. TUINILA 822 Washington St., Boston, Mass.

Pranešimas.

Lietuviams ir Lietuvaitėms. Jog mes atidarom naują drabužių krautuvę vyrų ir moterų. Kuri visiems bus paranki. Atidarysime apie 7 d. spalio. To del visus širdingai kviečiam atsilankyti ir užsisakyti del savės rudeninius ir žieminius drabužius. Tariaime ačiū už pereitą prielankumą ir pasitikim ateityje. Pasiliekam su pagarba Jonas Berzelionis & Co. 4 Washington Str., Hay Market Square, Boston, Mass.

C. & P. Telephone St. Paul 5347 GRABININKAS IR BALZAMUOTOJAS. Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siūniu numirėlius ir į kitus miestus ir pargabėnu iš kitų miestų. Tai-gi, vientaučiai, laidojime reikale visuomet kreipkitės pas mane. JONAS GREBLIAUSKAS, 500 So. Paca Street, Baltimore, M. D.

GERA PROGA! Gramatika angliškos kalbos mokyti be mokytojo (apdaryta) \$1.00 Vaikų Draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo...15c Naujas Būdas mokyti rašyti be mokytojo...30c Aritmetika mokinimui si rokundų, su pave-slais (apdaryta) 35c. V. \$1.60 Kas atsiųs iškirpes iš ap-garsinimā iš "Darbininko" ir \$1.00 per mone...tai gaus visas 4 knygas... pigiau. P. MIKOLAINIS, R. F. D. — Route 2, Hudson, N. Y.

DR. JOHN MACDONNELL, M. D. Galima susikabinti ir lietuviškai. Ofiso valandos: Ryt iš iki 9 val. Popietį iki 3 vakarais 6 iki 9. 536 Broadway, So. Boston.

Dykai! Dykai! Kalakutas (Turkey) prie kiekvieno pečiaus pirke nuo šios dienos iki Padėkavonės (Thanksgiving day) dienos. Keturi daiktai kambariui išrengimui stalias ir kreslės, sėdinės dengtos skėra (Fumed Oak Misson suite) \$16.45. Vėliausio išradimo pečius (heater) nikeliavas. pritaismo-mas su kaminėliu \$5.65. Minkštu viršu ir apačią sieninkas (Mattress) \$3.45. Visi kiti daiktai taip-gi par-siduos visai pigiai. James Ellis Co Kampas B ir B'way, South Boston, Mass.

DR. JOHN P. JONES Ofis valandos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 10 po piet. FIZIKAS IR SURGIJUS 392 B-way terpe E. ir F. gatvių SO. BOSTON, MASS.

Dr. Ignocias Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indiano Un'versiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakara, nedėliomis: 11 rito-14 po piet.

Skaitykite ir Platinkite "Darbininką" Vienintėlis Bepartyviškas Laikraštis AMERIKOS LIETUVIS. Vienintėlis lietuviškas bepartiviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamylėsi. Kaina metams \$1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežiams. \$2.00 Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del... Rašyk Adresą toki "AMERIKOS LIETUVIS", 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

